

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Na udržitelné financování dosáhnou jen firmy s “ESG due diligence”. Co to znamená a jak mohou firmám pomoci nové evropské standardy pro reporting?

Dopady na lidská práva a životní prostředí v globálních dodavatelských řetězcích se stávají zásadním obchodním rizikem a narušují férovou hospodářskou soutěž. Evropská unie si klade za cíl přesměřovat soukromé a veřejné finance do činností podporujících transformaci směrem k udržitelné ekonomice. Obchodní aktivity firem však nespĺní požadavky na udržitelnost, pokud jejich dodavatelské a potažmo hodnotové řetězce budou spojeny s odlesňováním, nucenou a dětskou prací a podobnými dopady. Nástroj, který podnikům pomůže vyrovnat se s těmito riziky a kvalifikovat se pro udržitelné financování, je “ESG due diligence”.

Due diligence v oblasti lidských práv a životního prostředí je koncept vyvinutý OSN, jehož cílem je pomoci firmám identifikovat a řešit jejich dopady na lidská práva a životní prostředí. Podporují ho lídři v udržitelnosti mezi firmami a investory, reportovací standardy jako jsou [GRI](#), evropské státy i samotná EU - Evropská komise v prvním kvartálu příštího roku představí návrh nové [due diligence legislativy](#). Díky tomu se ESG due diligence velmi rychle stává důležitou součástí proměny podnikání. Pro firmy však může být obtížné pochopit, co přesně mají v rámci due diligence dělat a co reportovat, a to zejména kvůli rozdílným požadavkům investorů a nejasnostem v právních předpisech.

K řešení tohoto problému významně přispěje připravovaná směrnice EU o reportování o udržitelnosti ([CSRD](#)) a s ní spojené reportovací standardy. Nová legislativa reaguje na poptávku investorů po informacích o dopadech a plánech firem v klíčových oblastech, jako je klimatická změna a lidská práva. Zároveň připravované [standardy](#) pomůžou podnikům identifikovat významné sociální a environmentální problémy a informace, které by měly zveřejňovat, a vyhnout se tak reputačním rizikům.

ESG due diligence umožní investorům i firmám předcházet rizikům

Due diligence popisuje opatření podniknutá k identifikaci a řešení nastalých i možných negativních dopadů na lidská práva a životní prostředí. Netýká se jen rizik vzniklých v důsledku vlastních aktivit firmy, ale také rizik v dodavatelském řetězci a ve službách, které firma využívá. Due diligence řeší rizika, která se mohou týkat všech firem (obtěžování na pracovišti, zneužití produktů a služeb nebo soukromí osobních údajů), ale také závažné sektorové problémy v globálních dodavatelských řetězcích.

Čím větší je zapojení firmy do vysoce rizikových obchodních činností, dodavatelských řetězců a čím větší je její vliv, tím podrobnější informace musí firma poskytnout, aby prokázala, že jednala v souladu s due diligence. V případě, že společnost sama přispěje ke vzniku negativního dopadu, musí přijmout rázná opatření k jeho odstranění. Dopady v dodavatelském řetězci jsou však často mimo přímou kontrolu dané firmy. V takové situaci je klíčovým hlediskem to, zda společnost vynaložila

dostatečné úsilí k dosažení kladných dopadů na lidská práva a životní prostředí.

Due diligence v oblasti lidských práv nesplňuje velká část firem

Schopnost firem prokázat svým klientům a investorům, že mají spolehlivý systém due diligence, bude zásadní pro jejich růst i udržení obchodních partnerů. Nejnovější [výzkum Alliance for Corporate Transparency pod vedením Frank Bold](#) však ukázal, že současné reportování o due diligence je nedostatečné. Pouze jedna společnost ze třinácti velkých českých firem zveřejňuje rizika spojená s oblastí lidských práv a popisuje proces due diligence. Oproti tomu například v Německu nebo ve Španělsku proces due diligence popisuje více jak 40 procent firem.

Evropská unie přitom přijímá komplexní strategii udržitelného financování s cílem mobilizovat více než 1 bilion eur veřejných a soukromých investic na podporu udržitelných aktivit. Pro tento účel bylo přijato [Nařízení o Taxonomii udržitelných aktivit](#), které se pro toto financování kvalifikují. Aby se zabránilo tomu, že firmy pouze odsunou rizika negativních dopadů do dodavatelských řetězců, musí firmy doložit, že pro minimalizaci těchto rizik mají zaveden systém due diligence. **Tento princip bude kromě taxonomie EU zohledněn i v tvorbě zelených a sociálních dluhopisů EU. Proto je nutné, aby firmy dokázaly informace o due diligence správně a smysluplně reportovat.**

EU standardy pro reporting pomohou firmám i investorům

Doposud však chyběly jasné reportovací standardy, kterými by se firmy mohly řídit. Tato nejasnost přináší riziko greenwashingu a znevýhodňuje firmy, jejichž obchodní modely nejsou spjaty se systémovými problémy v oblasti lidských práv a životního prostředí. Týká se to zejména malých a středních podniků, ale také větších firem, které mají robustní strategii udržitelnosti a provádějí due diligence. Bez jasných standardů je pro investory, banky a pojišťovny obtížné mezi těmito společnostmi a jejich méně odpovědnými konkurenty rozlišovat. V praxi dochází k tomu, že finanční instituce, které se pokouší do svého rozhodování integrovat posouzení due diligence, používají velmi odlišné metodiky a ukazatele, případně jsou závislé na posudcích ratingových agentur a konzultačních společností.

Aby se odstranila nejasnost a nejednotnost v této oblasti, vyvíjí Evropská komise, [resp. pracovní skupina EFRAG](#), v návaznosti na novou směrnici o reportování o udržitelnosti (CSRD) jednotné reportovací standardy, podobně jak je tomu v oblasti finančního reportingu. Tyto standardy objasní, jaké informace by měly firmy zveřejňovat o due diligence, hlavních negativních dopadech a přijatých opatřeních. Klíčovými prvky budou tyto:

- Jak reportovat o identifikaci a hodnocení dopadů s ohledem na rozdílné možnosti velkých a malých firem
- Co by měla firma uvádět o identifikovaných dopadech
- Kritéria pro reportování o výsledcích opatření přijatých firmou pro minimalizaci těchto dopadů
- Specifikace, co jsou hlavní sektorová témata a související reportovací požadavky (např. vysoce rizikové komodity v potravinářství, pracovní podmínky v dodavatelském řetězci v oděvnictví nebo soukromí koncových uživatelů v oblasti informačních a komunikačních technologií)

Prohlédněte si integrovaný přehled, jak reportovat podle legislativy EU, s konkrétní sekcí k due diligence pro lidská práva a životní prostředí [zde](#).

Původní článek v nezkrácené verzi v angličtině pod názvem "Sustainability due diligence - what it means for companies and how EU sustainability standards can help" připravil [Frank Bold](#) jako součást pravidelného měsíčního seriálu o reportingu udržitelnosti. Více [zde](#).

Filip Gregor

[Frank Bold Advokáti, s.r.o.](#)

Údolní 33,
602 00 Brno
Kinských 601/3, Praha
Sokolská třída 24, Ostrava

Tel.: +420 545 213 975
e-mail: info@fbadvokati.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nový daňový režim ESOP v České republice od roku 2026. Posun k ekonomické realitě a mezinárodním standardům?](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájemnému mezi spojenými osobami](#)